

Dictamen sobre la consulta d'una associació de col·legis professionals relativa als criteris en relació amb el correu electrònic dels col·legiats

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una associació de col·legis professionals en la qual es formulen dues consultes plantejades per una Corporació professional membre de l'Associació.

En aquest informe s'analitza la primera de les consultes efectuades en la qual es planteja que els col·legis professionals solen posar a disposició dels seus col·legiats una adreça electrònica corporativa, i es pregunta *"quan un correu electrònic corporatiu facilitat a una persona col·legiada esdevé dada de caràcter personal?"* i demana *"criteris per incloure el correu electrònic d'una persona física en l'àmbit de la Llei de Protecció de Dades"*.

Analitzada la consulta, d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el dictamen següent:

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

Per tal de respondre a la consulta sobre *"quan el correu electrònic corporatiu facilitat a una persona col·legiada esdevé una dada personal?"* i els *"criteris per incloure el correu electrònic d'una persona física en l'àmbit de la Llei de Protecció de Dades"*, cal atendre, en primer lloc, a la definició de dada personal recollida al Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD), que defineix *"dades personals"* com *"tota informació sobre una persona física identificada o identificable (l'interessat)"*; *s'ha de considerar persona física identificable qualsevol persona la identitat de la qual es pot determinar, directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona"* (article 4.1 RGPD).

D'acord amb aquesta definició una dada personal és aquella informació relativa, no només a una persona física identificada sinó també a una persona física que pugui ser identificable directa o indirectament a partir de determinada informació. En aquest sentit el considerant 26 de l'RGPD especifica que: *"Els principis de la protecció de dades s'apliquen a tota la informació relativa a una persona física identificada o identificable. Les dades personals seudonimitzades, que es podrien atribuir a una persona física utilitzant informació addicional, s'han de considerar*

informació sobre una persona física identificable. Per determinar si una persona física és identificable, cal tenir en compte tots els mitjans que raonablement pot utilitzar el responsable del tractament o qualsevol altra persona per identificar directament o indirectament la persona física, com per exemple la singularització. Per determinar si hi ha una probabilitat raonable que s'utilitzin mitjans per identificar una persona física, cal considerar-ne tots els factors objectius, com els costos i el temps necessaris per a la identificació, tenint en compte tant la tecnologia disponible en el moment del tractament com els avenços tecnològics.”

Per determinar si una adreça de correu electrònic és una dada personal, hem de partir, de la definició d'adreça de correu electrònic. Tal i com ho fa la Recomanació 1/2013 de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, sobre l'ús del correu electrònic en l'àmbit laboral, una adreça de correu electrònic es pot definir, com “*el conjunt de paraules o signes que identifiquen l'emissor o el receptor d'un missatge de correu electrònic. S'elabora a partir d'un conjunt de paraules o signes lliurement escollits, normalment, pel seu titular o per la organització a la qual pertany, amb l'únic límit que aquesta adreça no coincideixi amb la d'una altra persona. Està formada per una identificació de l'usuari, seguida del signe @ i, a continuació, el domini (identificació facilitada pel proveïdor del servei de correu, amb un punt, i unes sigles que poden identificar l'activitat de l'organització (p. ex. “.org”) o les sigles del país (p. ex. “.es” o “.cat”).*

D'acord amb aquesta definició, existeixen diferents criteris que es poden adoptar per a l'elaboració d'una adreça de correu electrònic.

Un criteri pot ser elaborar l'adreça de correu incorporant a la mateixa determinada informació del seu titular com podria ser el nom i cognoms, inicials, càrrec, número identificatiu, etc. Es tractaria del que podríem anomenar com “*adreces personalitzades*”, que es confeccionarien incorporant, per exemple, la informació següent:

- El nom i els cognoms de la persona: Nom_cognoms@nom_del_domini
- Les inicials de la persona: Inicials_@nom_del_domini
- El càrrec de la persona al qual s'assigna: Càrrec@nom_del_domini
- Un número indidentificatiu propi de la persona: Numero identificatiu@nom_del_domini

En aquests casos l'adreça de correu electrònic identifica directament la persona titular del compte. Es a dir, es tracta d'informació “*d'una persona física identificada*”. Si s'utilitza aquest criteri, l'adreça de correu electrònic que es facilita al col·legiat és una dada personal en els termes de l'RGPD.

L'atribució d'una adreça de correu que utilitzi dades com els nom i cognoms o les inicials de la persona titular, pot generar tant en aquesta com en les persones amb les quals es relaciona una expectativa de privacitat, és a dir de la seva possibilitat d'utilització amb fins personals. La recomanació que ha vingut realitzant aquesta Autoritat i que es recull en l'esmentada instrucció 1/2013, és que en aquells casos en que es vulgui prohibir totalment la utilització d'aquest correu amb fins personals, pot ser convenient no atribuir una adreça de correu personalitzada.

III

Un altre criteri que es pot adoptar en la confecció de les adreces de correu és emprar “*adreces no personalitzades*”, es a dir, aquelles que, tot i que es tracta d’adreces vinculades a un compte de correu d’una persona física determinada, l’adreça de correu no sembla contenir informació sobre el seu titular per emprar, per exemple, una combinació alfanumèrica abstracta o sense cap significat (xyz46@domini.cat).

En aquests casos, l’adreça per si sola no identifica la persona que n’és titular, però aquesta pot ser fàcilment identificable, sense un esforç desproporcionat bé perquè l’adreça pot aparèixer juntament amb altres dades que en permeten la identificació, bé pel contingut del missatge, bé a través de les dades de què disposa el servidor de correu. Aquesta mena d’adreces també s’han de considerar dada personal en els termes de l’RGPD, ja que permeten identificar de manera indirecta a la persona titular de les dades.

Finalment, es pot optar també per adoptar “*adreces genèriques*”, es a dir, aquelles adreces que responen a un compte genèric, d’ús compartit o d’una àrea de l’organització (per exemple: consultes@domini.cat). En aquests casos l’adreça de correu electrònic no es pot vincular a una persona física identificada o identificable, sinó que la poden atendre usuaris diferents i, en principi no es poden considerar una dada personal.

No obstant, no es pot descartar tampoc en aquests casos, en funció de l’estructura de l’organització (per exemple en unitats unipersonals, o supòsits en els que l’accés al correu estigui limitat a una única persona responsable) que es pugin donar supòsits de vinculació d’una adreça genèrica amb una persona identificada o identificable, en quin cas l’adreça electrònica podria ser també una dada personal.

En definitiva podem concloure que, sigui quin sigui el criteri emprat pel col·legi professional per a la confecció de les adreces de correu corporatiu dels seus col·legiats, aquest ha de tenir en consideració que l’adreça de correu electrònic, amb l’excepció esmentada relativa a les adreces genèriques, és una dada personal d’acord amb la normativa de protecció de dades i, en conseqüència, el seu tractament està sotmès a les regles i principis de l’RGPD.

D’acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

Els col·legis professionals poden adoptar diferents criteris en la confecció de les adreces de correu electrònic corporatiu que facilitin als seus col·legiats. Amb independència del criteri seguit, l’adreça de correu electrònic, sempre que es pugui associar directament o indirecta a una persona física, és una dada personal el tractament de la qual s’ha d’adequar als principis i garanties de la normativa de protecció de dades.

Barcelona, 11 de desembre de 2019